

بروکسل به سمت ایجاد سپر نظامی و امنیتی جدید حرکت می‌کند

شورای امنیت اروپا؛ راهبرد رهایی از واشنگتن

رامین پرتو

چرا اروپا به ساز و کار امنیتی جدید فکر می‌کند؟

نخستین دلیل تغییر ماهیت تهدیدهای امنیتی است. اروپا با مجموعه‌ای از مخاطرات موسوم به «منطقه خاکستری» روبه‌رو است؛ تهدیدهایی که در فاصله میان صلح و جنگ قرار می‌گیرند و می‌توانند زیرساخت‌های حیاتی، شبکه‌های ارتباطی، سامانه‌های دیجیتال و امنیت عمومی کشورها را هدف قرار دهند. حملات سایبری، خرابکاری، عملیات اطلاعاتی و استفاده از پهپادها نمونه‌هایی از این تهدیدها هستند. ساختارهای سنتی دفاع جمعی برای همه این موارد طراحی نشده‌اند و همین مسئله، نیاز به سازو کارهای هماهنگ‌تر اروپایی را افزایش داده است. بنابراین پیشنهاد شورای امنیت اروپا را می‌توان تلاشی برای افزایش سرعت هماهنگی سیاسی و عملیاتی اعضای اتحادیه دانست.

دلیل دوم، نگرانی درباره میزبان اتکای اروپا به ایالات متحده است. دولت دونالد ترامپ بر افزایش مسئولیت کشور های اروپایی در تأمین امنیت خود تأکید کرده و مقام‌های آمریکایی نیز از ضرورت انتقال بخش بیشتری از مسئولیت دفاع متعارف اروپا به خود اروپایی‌ها سخن گفته‌اند. این رویکرد در پایتخت‌های اروپایی چنین پرسشی ایجاد کرده است که اگر سطح حضور نظامی آمریکا در آینده

از زمان آغاز جنگ روسیه و اوکراین، یکی از پرسش‌های اساسی در محافل سیاسی و امنیتی اروپا این بوده‌است که در صورت طولانی شدن بحران، چه کسی باید هزینه اصلی تأمین امنیت قاره را بر عهده بگیرد؟ اکنون این پرسش با شدت بیشتری در دستور کار اتحادیه اروپا قرار گرفته است. پیشنهاد اورزولافون درلاین، رئیس کمیسیون اروپا، برای ایجاد «شورای امنیت اروپا» و یک سازو کار امنیتی مشابه ماده ۴ ناتو نشان می‌دهد که بروکسل دیگر صرفاً مسئله جنگ اوکراین مواجه نیست، بلکه در حال بازنگری در معماری امنیتی خود است.

فون درلاین در سخنرانی خود در پارلمان اروپا بر افزایش تهدیدهایی مانند حملات پهپادی، خرابکاری و حملات سایبری تأکید کرد و گفت ساختارهای تصمیم‌گیری اروپا با واقعیت‌های جدید امنیتی همگام نشده‌اند. بر اساس پیشنهاد او، اتحادیه اروپا باید پروتکلی امنیتی ایجاد کند که از ماده ۴ پیمان ناتو الگوبرداری شده باشد؛ ماده‌ای که به اعضای این ائتلاف اجازه می‌دهد در صورت احساس تهدید علیه امنیت یا تمامیت ارضی خود، خواستار رایزنی شوند. اهمیت این پیشنهاد در آن است که بسیاری از تهدیدهای امروز اروپا، الزام‌دار قالب حمله نظامی کلاسیک ظاهر نمی‌شوند.

خبر

رویترز خبر داد:

دیدار مقامات آمریکا با نمایندگان انصارالله در عمان

یمن دوری کند. جی‌دی ونس، معاون رئیس‌جمهور، جو روز دوشنبه بدون ارائه جزئیات اعلام کرد که واشنگتن در تماس مستقیم با این گروه است. به گفته دومنیع آگاه، حوثی‌ها در این دیدار – که به گفته یکی از منابع روز یکشنبه به گزار شد – به مقامات آمریکایی گفتند که هیچ قصدی برای حمله به شناورهای آمریکایی ندارند و به آتش‌بس سال ۲۰۲۵ با آمریکا پایبند هستند. یکی از این منابع که تبعه یمن است، گفت که این گروه همچنین اعلام کرده است که به کشتی‌های اسرائیلی یا هیچ‌یک از کشتی‌های تجاری، به جز آن‌هایی که

رویترز به نقل از منابع آگاه مدعی است که چندروز پس از تسلط نیروهای انصارالله یمن بر بخش راهبردی از سواحل دریای سرخ، مقامات آمریکایی در عمان با نمایندگان انصارالله دیدار کردند این منابع به‌رویترز مدعی شده‌اند که این نشست رسانه‌ای نشده، در سفارت آمریکا در مسقط بر گزار شده است. دو منبع نیز اظهار داشتند که دولت عمان، به عنوان میانجی دربرینه منطقه‌ای، در سازماندهی این دیدار نقش داشته‌است. دیدار ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا گفته است که انصارالله با دولت او تماس گرفته واز واشنگتن خواسته‌اند که از جنگ

رویترز خبر داد:

متعلق به عربستان سعودی هستند، حمله نخواهد کرد. بر اساس اظهارات دو منبع، نمایندگان سفارت آمریکا در این جلسه حضور داشتند. یکی از آن منابع گفت که هیئت حوثی شامل محمد عبدالسلام، مقام ارشد مستقر در مسقط بود که تحت تحریم‌های آمریکا قرار دارد. منبع دیگری حضور عبدالسلام و همچنین یکی دیگر از مقامات ارشد انصارالله به نام عبدالملک العجیری را تأیید کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در پاسخ به پرسشی درباره دیدار احتمالی با انصارالله در عمان، این دیدار را تأیید نکرد، اما اظهار داشت که حفظ آزادی کشتیرانی در دریای سرخ و جلوگیری از صدور تروریسم از خورمیان، از منافع اصلی ایالات متحده محسوب می‌شوند. سفارت عمان در ایالات متحده و محمد عبدالسلام، مقام ارشد انصارالله، به درخواست‌ها برای اظهار نظر در این باره پاسخی ندادند. این درحالیست که انصارالله کنترل کامل نوار ساحلی یمن در دریای سرخ، از جمله بند تاریخی «مخا» و جزیره «پریم» در تنگه باب‌المندب (معروف به «دروازه اشک‌ها») در ورودی این دریا به‌دست گرفتند.

خبر

بود. حتی ایده شورای امنیت اروپا نیز با حضور کشورهای مانند بریتانیا، کانادا، نروژ و اوکراین مطرح شده است؛ ترکیبی که نشان می‌دهد هدف، دست‌کم در مرحله فعلی، ایجاد شبکه‌ای مکمل برای هماهنگی امنیتی است، نه ساختن سازمانی کاملاً جدا از ناتو.

مسکو ابتکار امنیتی اروپا را چگونه می‌بیند؟

از نگاه روسیه، افزایش ظرفیت‌های نظامی اروپا، به‌ویژه در صورتی که با استقرار تجهیزات جدید در کشورهای نزدیک مرزهای روسیه همراه شود، بخشی از روند نظامی‌شدن بیشتر قاره است. مقام‌های روسیه بارها درباره استقرار تسلیحات و زیرساخت‌های نظامی جدید در اروپا هشدار داده‌اند. ماریا زاخارووا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه، در واکنش به برخی طرح‌های اروپایی درباره بازدارندگی هسته‌ای و استقرار تسلیحات در کشورهای عضو ناتو، چنین اقداماتی را تهدیدی برای امنیت روسیه دانسته است. از دید مسکو، نزدیک‌شدن ظرفیت‌های راهبردی غرب به مرزهای روسیه، مستقیماً بر محاسبات امنیتی این کشور اثر می‌گذارد.

روسیه میان «استقلال دفاعی اروپا» و «تقویت نظامی اروپا در هماهنگی با آمریکا» نیز تفاوت قائل است. اگر کشورهای اروپایی صرفاً هزینه‌های دفاعی خود را افزایش دهند، اما این ظرفیت‌ها همچنان در چارچوب ناتو و زیر چتر راهبردی آمریکا فعالیت کنند، مسکو الزام آن را استقلال راهبردی اروپا تلقی نخواهد کرد. در مقابل، اگر اروپا به سمت ایجاد ساختارهای فرماندهی، توانمندی‌های نظامی و سازوکارهای تصمیم‌گیری مستقل حرکت کند، این تحول می‌تواند از نگاه روسیه به معنای مفراطی داشته باشد. بنابراین واکنش مسکو به طرح‌های جدید اروپا تا حد زیادی به شکل نهایی این ساختارها وابسته خواهد بود.

اظهارات رادوسلاو سیکورسکی، وزیر خارجه لهستان، و پاسخ مقام‌های روسیه نیز نشان‌دهنده همین فضای تقابلی است. سیکورسکی بر ارتباط مستقیم امنیت لهستان و اوکراین تأکید کرده و درباره نتوان نظامی‌کشورش اظهاراتی مطرح کرده است. در مقابل، نیکولای پاتروشف، دستیار رئیس‌جمهور روسیه، این ارزیابی‌ها را رد کرده و هشدار داده است که هرگونه اقدام نظامی لهستان علیه روسیه می‌تواند واکنش گسترده مسکو را به دنبال داشته باشد. این مواضع نشان می‌دهد که درک دو طرف از تهدیدهای امنیتی به‌شدت متفاوت است و همین اختلاف بر داشت، خطر تشدید رقابت نظامی در اروپا را افزایش می‌دهد.

استقلال از ناتو یا باز تعریف نقش اروپا؟

پرسش اصلی این است که آیا اروپا با ایجاد سازوکارهای جدید در حال فاصله‌گرفتن از

اگر اروپا به سمت ایجاد ساختارهای فرماندهی، توانمندی‌های نظامی و سازوکارهای تصمیم‌گیری مستقل حرکت کند، این تحول می‌تواند از نگاه روسیه به معنای متفاوتی داشته باشد و بنابراین واکنش مسکو به طرح‌های جدید اروپا تا حد ز بادی به شکل نهایی این ساختارها وابسته خواهد بود

ناتو است؟ شواهد موجود هنوز پاسخ قطعی ارائه نمی‌کند. آنچه روشن است، افزایش تلاش کشورهای اروپایی برای برخورداری از ظرفیت‌هایی است که بتواند وابستگی آن‌ها به آمریکا را کاهش دهد. اما این روند الزاماً به معنای کنار گذاشتن ناتو نیست. واقعیت نظامی اروپا نشان می‌دهد که این قاره برای برخی قابلیت‌های کلیدی همچنان به آمریکا نیاز دارد و جایگزین کردن سریع این ظرفیت‌ها امکان‌پذیر نیست. بنابراین استقلال دفاعی اروپا، در شرایط کنونی، بیشتر یک روند تدریجی و بلندمدت است تا تصمیمی فوری.

نگاه واشنگتن نیز پیچیده است. دولت ترامپ از افزایش توان دفاعی اروپا و پرداخت سهم بیشتر کشورهای اروپایی استقبال می‌کند، اما از ترجیح آمریکا این است که این افزایش ظرفیت در چارچوب ناتو صورت گیرد. با منظر واشنگتن، اروپایی‌ها باید مسئولیت بیشتری برای دفاع متعارف قاره بر عهده بگیرند. در حالی که ناتو همچنان چارچوب اصلی همکاری نظامی باقی بماند. در نتیجه، میان خواسته اروپا برای افزایش «استقلال راهبردی» و خواسته آمریکا برای «تقسیم مسئولیت بیشتر در ناتو» هم‌پوشانی و در عین حال اختلاف وجود دارد.

در نهایت، طرح شورای امنیت اروپا را نمی‌توان در وضعیت فعلی «ناتوی اروپایی» یا جایگزین مستقیم این ائتلاف دانست. این طرح بیشتر نشانه نگرانی اروپا از تغییر محیط امنیتی و تلاش برای افزایش قدرت مانور خود است. جنگ اوکراین، تهدیدهای ترکیبی، احتمال کاهش بخشی از حضور آمریکا و نگرانی درباره آینده بازدارندگی، همگی بروکسل را به سمت تقویت ظرفیت‌های مستقل سوق داده‌اند. با این حال، آینده این روند به میزان حضور آمریکا، سرعت افزایش توان نظامی اروپا و چگونگی روابط اروپا و روسیه بستگی دارد. اروپا هنوز از ناتو جدا نشده، اما در حال آماده‌شدن برای شرایطی است که نتواند مانند گذشته با همان میزان اطمینان به تضمین‌های امنیتی واشنگتن تکیه کند. این تحول، بیش از آنکه پایان ناتو باشد، نشانه تلاش اروپا برای بازتعریف جایگاه خود در معماری امنیتی آینده است.

رئیس‌جمهور لبنان:

به دنبال توافق امنیتی با اسرائیل هستیم

سمت توافق صلح برویم بلکه باید گام‌به‌گام حرکت کرد؛ گام اصلی عقب‌نشینی لبنان برای امضای توافق امنیتی با اسرائیل باهدف پایان دادن به خصومت بین دو طرف تلاش می‌کند ما هیچ چیزنه‌ای جز مذاکره مستقیم برای ممانعت از وقوع جنگ جدید نداریم. عون تصریح کرد: ما در تلاش هستیم تا در جه اول یک توافق امنیتی با اسرائیل برای پایان دادن به خصومت و استقرار نیروهای ارتش لبنان در مرز، محضا کنیم که ممکن است مقدمه‌ای دهد بلکه هدف ساختن دولت بدون وقوع جنگ و درگیری داخلی است.

دادگاه کره جنوبی، همسایه شمالی را به پرداخت غرامت محکوم کرد

دوژئن ۲۰۲۳ ثبت کرد. یون سوک بول رئیس‌جمهور وقت کره جنوبی بعدها پس از اعلام حکومت نظامی کوتامدت در دسامبر ۲۰۲۴. این سمت خود بر کنار شد. به نقل از خبرگزاری یونه‌اپ، دادگاه مرکزی منطقه سنول به نفع دولت کره جنوبی رای داد و پیونگ یانگ را ملزم کرد تا کل مبلغ ۴۴۶ میلیارد وون درخواستی سنول

پیشین کره جنوبی این شکایت را در

جهان نما

فون درلاین با تأکید بر باز شدن درهای تجارت با اتاوا

کانادا «عضو وابسته» اتحادیه اروپا می‌شود

اورزولافون درلاین، رئیس کمیسیون اروپا در سخنرانی سالانه خود درباره وضعیت اتحادیه اروپا در مقر پارلمان اروپا در استراسبورگ گفت که اتحادیه اروپا در را برای کانادا باز می‌کند تا نخستین «عضو وابسته» آن شود، جایگاهی که در میانه تنش‌های اقتصادی و سیاسی میان آتاوا با متحد دربرینه خود یعنی ایالات متحده آمریکا مطرح شده‌امادر معاهدات این بلوک تعریف نشده است.

مارک کارنی، نخست‌وزیر کانادا به عنوان بخشی از تلاش‌های دولتش برای تنوع‌بخشیدن به روابط تجاری کانادا و کاهش وابستگی شدید آن به بازار ایالات متحده، خواستار «اتحاد منحصر به فرد» با اتحادیه اروپا شد.

نخست‌وزیر کانادا، اویل این هفته گفت که کانادا به دنبال یک «اتحاد منحصر به فرد» با اتحادیه اروپا است، نه عضویت. فون درلاین توضیح داد که این مشارکت پیشنهادی با ایجاد «اتحاد برای آینده» با هدف ایجاد «فضای مشترک برای رفاه و امنیت اقتصادی» بر اساس توافق‌نامه تجارت آزاد اتحادیه اروپا و کانادا (CETA) بنا خواهد شد.

او تأکید کرد که همکاری اروپا و کانادا محدود به تجارت نخواهد بود، بلکه بر اساس آنچه او ارزش‌های مشترک دموکراتیک توصیف کرد نیز خواهد بود و خاطرنشان کرد که دموکراسی‌ها «آزادی انتخاب دارند که با چه کسی همکاری کنند».

خبرگزاری رویترز گزارش داد: اظهارات فون درلاین تغییری قابل توجه در سیاست اتحادیه اروپا است. این بلوک از نظر تاریخی در برابر مقوله‌های منعطف مقاومت کرده و اعضای اتحادیه اروپا در ماه مه نسبت به پیشنهاد آلمان برای عضویت وابسته اوکراین به عنوان گامی برای عضویت کامل آن واکنش سردی داشتند.

فون درلاین در این سخنرانی گفت: «شراکت‌ها یک انتخاب راهبردی برای اروپا، همچنین پاسخی به شکاف در نظام بین‌المللی مبتنی بر قواعد هستند.»

او با اشاره به روابط با کانادا گفت: «ما دیدگاه مشترکی نسبت به جهان داریم: از هوش مصنوعی تا تغییرات اقلیمی، از قطب شمال تا ژئوپلیتیک. ما در کنار هم ایستاده‌ایم؛ در زمینه اوکراین، دفاع، مواد خام و ترجیه‌های تأمین. اما مهم‌تر از همه، اروپا و کانادا به دموکراسی اعتقاد دارند.» فون درلاین از کارنی دعوت کرد که در استراسبورگ به او بپیوندند و اوروز پنجشنبه سخنرانی خود را ایراد خواهد کرد. فون درلاین با گفتن این که اتحادیه اروپا و ایالات متحده در بخش‌های مختلف از تولید تا هوش مصنوعی، مواد معدنی حیاتی و انرژی به هم همکاری خواهند کرد، با تلاش برای جلوگیری از خصومت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا گفت که «این شراکت علیه هیچ‌کس دیگر نیست.» فون درلاین در بخش دیگری از سخنرانی خود گفت: «از آغاز درگیری در تنگه هرمز، واردات سوخت‌های فسیلی ۹۰ میلیارد یورو (۱۰۴ میلیارد یورو) بیشتر برای ما هزینه داشته است، بدون این که حتی یک مولکول انرژی بیشتر دریافت کرده باشیم.»

رئیس کمیسیون اروپا افزود که اتحادیه اروپا باید منابع انرژی سبز خود، از جمله انرژی‌های تجدیدپذیر و هسته‌ای را فعال‌تر توسعه دهد.

تردد از تنگه هرمز به دلیل آتش‌افروزی آمریکا و اسرائیل از سوی ایران برای کشتی‌های نظامی و کشتی‌های طرف‌های متخاصم کشورهاى مبدأ تجاوز به ایران منوالی تنگه‌هرمز از حق ذاتی اعمال کنترل بر تردد ایدین از این آب‌راه بر خود دارد است و وضعیت تنگه هیچ‌گاه به شرایط پیش از جنگ باز نخواهد گشت.

ایران تردد کلیه کشتی‌های دیگر کشورها را مشروط به هماهنگی کامل با مقامات ایرانی و رعایت ترتیبات ایران کرده و تأکید کرده است که بازگشایی این آب‌راه هر مشروط به پایان جنگ و تهدید آن و اجرای تعیین شده ایران برای پایان جنگ است. اگر چه آمریکا با نادیده گرفتن نقش خود در ناامن‌سازی این شریان حیاتی انرژی، مصرا نه مدعی است که کنترل تنگه را در دست دارد و با اظهاراتی متناقض سعی در کنترل قیمت انرژی دارد که بر اثر درگیری‌ها در غرب آسیا و کاهش قیمت صادرات از این منطقه در سطح جهانی افزایش داشته است.

فون درلاین در بخش دیگری از سخنرانی خود پیشنهاد کرد: «ما فورا به اجماعی درباره چگونگی واکنش به برخی خداه‌هانیا باز داریم؛ خدادهایی که پایین‌تر از آستانه تجاوز مسلحانه قرار می‌گیرند اما آشکارا امنیت ملی ما را تهدید می‌کنند. به عبارت دیگر، سازوکاری در کنار بند ۴ ناتو، من معتمد زمان آن رسیده است که اروپا بند ۴ خود را به عنوان پروتکل امنیتی اضطراری داشته باشد.»

بند ۴ ناتو مشورت میان متحدان را در صورتی مقرر کرده است که به نظر یکی از آن‌ها، تهدیدی علیه تمامیت ارضی، استقلال سیاسی یا امنیت هر یک از کشورهای عضو ناتو وجود دارد.

رئیس کمیسیون اروپا در ادامه سخنرانی خود گفت: «ما هنوز بیش از حد وابستگی‌های خطرناک داریم. ما برای بسیاری از مواد خام حیاتی تأییش از ۸۰ درصد برای برخی عناصر حاکی کمیاب نیز ۹۰ درصد به چین وابسته‌ایم.»

او اواخر اثر گفت بود که کسری تجاری اتحادیه اروپا به تقریباً ۱ میلیارد یورو (۱.۱ میلیارد دلار) در روز رسیده و همچنان در حال رشد است و برای نخستین بار، در هر ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا کسری ثبت شده است.

با ایلنا همراه شوید

خبرگزاری کار ایران «ایلنا»